

Häränkieli

Oxtungssvamp
Fistulina hepatica

Uhanalaisuusluokka (IUCN): silmälläpidettävä (NT)

Luonnehdinta

Häränkieli on yksivuotinen, lyhytjalkainen tai paksun kieliäinen, isokokoinen kääpä. Tuoreena häränkieli on vetisen pehmeä, kuivuessaan se kutistuu ja käpertyy. Limaisen yläpinnan väri vaihtelee tumman viininpunaisesta rusehtavan punaiseen. Tasainen alapinta on nuorena vaalean keltainen, vanhana rusehtavan punainen. Pillistö on muodostunut erillisistä, toisistaan helposti erotettavista pyöreistä, putkimaisista pilleistä, joita on 2–3 millimetrillä.

Elinympäristö ja levinneisyys

Häränkieli kasvaa usein suurien elävien tai kuolleiden tammien juurenniskassa, joskus paksussa pintajuuressa tai maapuussa, vain harvoin yli 4 metrin korkeudessa. Kasvupaikat ovat vanhoissa tammimetsissä ja kartanoiden hakamaatyypisissä puistoissa. Useimmat löydöt ovat Ahvenanmaalta ja Lounais-Suomesta.

Nykytila ja uhkatekijät

Häränkieli kasvaa Suomessa levinneisyytensä pohjoisrajalla, ja on jo senkin takia harvinainen. Suomessa on vain vähän vanhoja, luonnontilaisia tammimetsiä, joita laji suosii. Häränkieltä uhkaa kasvualustaksi sopivan lahopuun määrän väheneminen.

Hoitosuosituks

Häränkielen esiintymispaikalla ja sen lähiympäristössä tulisi säätää tammetsä, myös huonokuntoiset ja kuolleet puut.

Lähteet

- Kotiranta, H. & Niemelä, T. 1996. Uhanalaiset käävät Suomessa. 2. uudistettu painos. Suomen ympäristökeskus, Helsinki. Ympäristöopas 10. 184 s.
- Kotiranta, H., Saarenoksa, R. & Kytövuori, I. 2009: Aphyllophoroid fungi of Finland. *Norrinia* 19:1–223.
- Niemelä, T. 2005. Käävät, puiden sienet. Luonnontieteellinen keskusmuuseumi, Helsinki. 319 s.

Kuva: Jorma Pennanen